Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

Iphondo leMpuma Kapa: Isebe leMfundo
Provinsie van die Oos Kaap: Department van Onderwys
Porafensie Ya Kapa Botjahabela: Lefapha la Thuto

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

SEPTEMBER 2026

GESKIEDENIS V1

PUNTE: **150**

TYD: **3 uur**

Hierdie vraestel bestaan uit 9 bladsye en ’n addendum van 14 bladsye.

Free past papers & memos at studypapers.co.za

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit AFDELING A en AFDELING B wat op die voorgeskrewe inhoudraamwerk in die KABV-dokument gebaseer is.

   AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

   VRAAG 1: DIE KOUE OORLOG: DIE OORSPRONG VAN DIE KOUE OORLOG

   VRAAG 2: ONAFHANKLIKE AFRIKA: GEVALLESTUDIE – ANGOLA

   VRAAG 3: BURGERLIKE VERSET VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: DIE BURGERREGTEBEWEGING

   AFDELING B: OPSTELVRAE

   VRAAG 4: UITBREIDING VAN DIE KOUE OORLOG: GEVALLESTUDIE – VIËTNAM

   VRAAG 5: ONAFHANKLIKE AFRIKA: UITDAGINGS WAT DIE KONGO NA ONAFHANKLIKHEID IN DIE GESIG GESTAAR HET

   VRAAG 6: BURGERLIKE VERSET VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: DIE SWARTMAGBEWEGING

2. AFDELING A bestaan uit DRIE brongebaseerde vrae. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, kan in die ADDENDUM gevind word.

3. AFDELING B bestaan uit DRIE opstelvrae.

4. Beantwoord DRIE vrae soos volg:

   4.1 Ten minste EEN moet 'n brongebaseerde vraag wees en ten minste EEN moet 'n opstelvraag wees.

   4.2 Die DERDE vraag kan óf 'n brongebaseerde óf 'n opstelvraag wees.

5. Jy word aangeraai om EEN uur per vraag te bestee.

6. In die beantwoording van die vrae moet jy jou kennis, vaardighede en insig gebruik.

7. Jy sal benadeel word deur die blote oorskryf van die bronne as antwoorde.

8. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.

9. Skryf netjies en leesbaar.

Kopiereg voorbehou

Free past papers & memos at studypapers.co.za

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae, in hierdie afdeling nie. Bronmateriaal wat gebruik moet word om hierdie vrae te beantwoord, is in die ADDENDUM vervat.

VRAAG 1: WAAROM HET DIE KOUE OORLOG-SPANNING OOR BERLYN TUSSEN 1958 EN 1961 TOT DIE BOU VAN DIE BERLYNSE MUUR GELEI?

Bestudeer Bron 1A, 1B, 1C en 1D en beantwoord die vrae wat volg.

1.1 Verwys na Bron 1A.

1.1.1 Watter eis, volgens die bron, het Khrushchev in sy toespraak in November 1958 rakende Berlyn gestel? (1 x 2) (2)

1.1.2 Definieer die term *ultimatum* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)

1.1.3 Identifiseer, uit die bron, die internasionale vergadering wat in 1959 gehou is om die Berlynse kwessie te bespreek. (1 x 2) (2)

1.1.4 Verduidelik waarom Eisenhower geglo het dat die beskerming van die vryheid van Wes-Berlyn 'n voortdurende Amerikaanse teenwoordigheid vereis. (2 x 2) (4)

1.1.5 Verduidelik hoe die neerskiet van die U-2-spioenasievliegtuig die verhoudings tussen die VSA en die USSR beïnvloed het. (1 x 2) (2)

1.2 Bestudeer Bron 1B.

1.2.1 Volgens die bron, noem DRIE aksies wat deur Wes-Duitsland geneem is wat internasionale spanning verhoog het. (3 x 1) (3)

1.2.2 Haal bewyse uit die bron aan wat bewys dat Khrushchev geglo het dat die aksies wat deur die Federale Republiek Duitsland geneem is, vrede in Europa bedreig het. (1 x 2) (2)

1.2.3 Lewer kommentaar oor wat Khrushchev geïmpliseer het met die woorde, 'om teen die Ooste te marsjeer, sou beteken om vir Wes-Duitsland tot die dood te marsjeer.' (1 x 2) (2)

1.2.4 Verduidelik die implikasie van die frase, '… die geografiese ligging van Wes-Duitsland wat – met militêre tegnieke soos hulle vandag is – nie 'n enkele dag van modern oorlogvoering sou oorleef nie.' (1 x 2) (2)

1.2.5 Verduidelik die beperkings van die bron vir 'n historikus wat spanning in Berlyn voor die bou van die Berlynse Muur ondersoek. (2 x 2) (4)

Kopiereg voorbehou

Free past papers & memos at studypapers.co.za

1.3 Raadpleeg Bron 1C.

1.3.1 Wat verteenwoordig “BERLYN” in die konteks van die Koue Oorlog? (1 x 2) (2)

1.3.2 Verduidelik die boodskap wat in die spraakborrel oorgedra word? (2 x 2) (4)

1.4 Lees Bron 1D.

1.4.1 Verduidelik die term *gedugte versperring* in die konteks van die verdeling van Berlyn. (1 x 2) (2)

1.4.2 Haal bewyse uit die bron aan wat toon dat die struktuur meer as net ’n muur was. (3 x 1) (3)

1.4.3 Lewer kommentaar oor waarom burgermeester Willy Brandt na die Berlynse Muur as die “Muur van Skaamte verwys het”. (1 x 2) (2)

1.5 Verwys na Bron 1B en 1C. Verduidelik hoe die inligting in Bron 1B die bewyse in Bron 1C rakende die verhoogde bedreiging van oorlog in Berlyn, ondersteun. (2 x 2) (4)

1.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf ’n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) te skryf om te verduidelik waarom die spanning oor Berlyn tydens die Koue Oorlog tussen 1958 en 1961 tot die bou van die Berlynse Muur gelei het. (8)

[50]

Kopiereg voorbehou

Free past papers & memos at studypapers.co.za

VRAAG 2: HOE HET DIE BETROKKENHEID VAN KOUE OORLOG-SUPERMOONDHEID DIE ANGOLESE BURGEROORLOG BEÏNVLOED?

Bestudeer Bron 2A, 2B, 2C en 2D en beantwoord die vrae wat volg.

2.1 Lees Bron 2A.

2.1.1 Wat, volgens die bron, is belowe deur een van die Angolese bewegings wat Portugese kolonialisme beveg het? (1 x 2) (2)

2.1.2 Haal bewyse uit die bron aan wat toon dat die drie bevrydingsbewegings nie kon besluit wie Angola moes regeer na die einde van Portugese kolonialisme nie. (1 x 2) (2)

2.1.3 Definieer die term *détente* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)

2.1.4 Lewer kommentaar op die stelling: 'Angola was die plek waar duisende Kubaanse troepe aan wal gegaan het nadat hulle die Atlantiese Oseaan oorgesteek het en 'n beslissende impak op die militêre uitkoms van die konflik gehad het.' (1 x 2) (2)

2.1.5 Verduidelik wat die skrywer geïmpliseer het met: "n Tweede, lang en verkwistende burgeroorlog het amper onmiddellik begin.' (2 x 2) (4)

2.2 Bestudeer Bron 2B.

2.2.1 Definieer die konsep *volmagkonfrontasie (proxy konfrontasie)* in die konteks van die Angolese Burgeroorlog. (1 x 2) (2)

2.2.2 Tot wat, volgens die bron, het die konfrontasie tussen die Verenigde State (VSA) en die Sowjette gelei? (1 x 2) (2)

2.2.3 Wat het Dobrynin geïmpliseer met: "Angola het 'n kajuit van internasionale ambisie geword wat ver bo die belangrikheid daarvan vir enigiemand was, nie, die minste nie die ongelukkige mense van Angola self." (1 x 2) (2)

2.2.4 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik hoe Henry Kissinger se gebrek aan streeksbegrip gehelp het om die VSA se verhouding met Afrika te ondermyn (verswak). (1 x 2) (2)

2.3 Raadpleeg Bron 2C.

2.3.1 Watter posisie, volgens die bron, het Kissinger beklee? (1 x 1) (1)

2.3.2 Waarom, volgens die bron, het Kissinger die VSA by Angola betrek? (1 x 2) (2)

2.3.3 Wat, volgens die bron, was die gevolg van die oorlog teen die mense van Angola? (3 x 1) (3)

2.3.4 Waarom dink jy glo Nancy Mitchell dat Kissinger "die situasie in Angola van die begin af verkeerd gelees" het? (1 x 2) (2)

2.3.5 Lewer kommentaar oor die bruikbaarheid van die bron vir 'n historikus wat die impak van buitelandse betrokkenheid in Angola ondersoek. (2 x 2) (4)

Kopiereg voorbehou

Free past papers & memos at studypapers.co.za

2.4 Bestudeer Bron 2D.

2.4.1 Wat stel die opskrif “Kissinger in Absentia” voor oor Henry Kissinger se rol in Angola? (1 x 2) (2)

2.4.2 Watter boodskap dra die spotprenttekenaar oor, oor die rol van buitelandse moondhede in die Angolese Burgeroorlog? (2 x 2) (4)

2.5 Verwys na Bron 2B en 2C. Verduidelik hoe die inligting in Bron 2B die bewyse in Bron 2C rakende die impak van die VSA se betrokkenheid in Angola ondersteun. (2 x 2) (4)

2.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf ’n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) om te verduidelik hoe die betrokkenheid van supermoondhede tydens die Koue Oorlog die Angolese Burgeroorlog beïnvloed het. (8)

[50]

Free past papers & memos at studypapers.co.za

VRAAG 3: HOE HET VRYHEIDSOMER DIE RASSEDISKRIMINASIE EN KIESERONDERDRUKKING IN DIE SUIDELIKE VERENIGDE STATE IN 1964 UITGEDAAG?

Bestudeer Bron 3A, 3B, 3C en 3D en beantwoord dan die vrae wat volg.

3.1 Lees Bron 3A.

3.1.1 Definieer die term *Vryheidsomer* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)

3.1.2 Hoe, volgens die bron, het die owerhede van Mississippi vir die aankoms van burgerregte-aktiviste voorberei? (1 x 2) (2)

3.1.3 Volgens die bron, watter vorme van geweld is teen Afro-Amerikaners en burgerregte-aktiviste tydens Vryheidsomer gebruik? (4 x 1) (4)

3.1.4 Lewer kommentaar op: “maar Vryheidsomer sou meer as net geweld wees”. (1 x 2) (4)

3.1.5 Verduidelik wat die skrywer geïmpliseer het met: “etlike honderde studente en hul gasgesinne het Amerikaners, swart en wit, gewys hoe om mekaar met ongewone ordentlikheid te behandel”. (2 x 2) (4)

3.2 Verwys na Bron 3B.

3.2.1 Wie, volgens die bron, was die meerderheid van die Vryheidsomer-vrywilligers? (1 x 2) (2)

3.2.2 Wat, volgens die bron, was die hoofdoel van Vryheidsomer-veldtog? (1 x 2) (2)

3.2.3 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik waarom die stigting van 41 Vryheidskole ’n belangrike rol in die Vryheidsomer-veldtog gespeel het. (2 x 2) (4)

3.2.4 Lewer kommentaar oor wat geïmpliseer word met: “leierskapvaardighede wat hulle die intellektuele en praktiese gereedskap gegee het om die stryd voort te sit nadat die somervrywilligers vertrek het.” (1 x 2) (2)

3.3 Raadpleeg Bron 3C.

3.3.1 Haal TWEE maniere aan waarop aktiviste swart burgers aangemoedig het om te registreer om te stem. (2 x 1) (2)

3.3.2 Wat het Goewerneur Paul B Johnson Jnr. geïmpliseer toe hy verklaar het: “Ons gaan nie toelaat dat ’n groep buitestaanders inkom en ’n wig in die eenheid van die staat indryf nie”? (1 x 2) (2)

3.3.3 Definieer die term *intimidasie* in die konteks van die Vryheidsomer-veldtog. (1 x 2) (2)

3.3.4 Lewer kommentaar oor die bruikbaarheid van hierdie bron vir ’n historikus wat kieseronderdrukking in die 1960’s bestudeer. (2 x 2) (4)

Kopiereg voorbehou

Free past papers & memos at studypapers.co.za

3.4 Verwys na Bron 3B en 3C. Verduidelik hoe die inligting in Bron 3B die bewyse in Bron 3C ondersteun met betrekking tot die uitdagings waarmee swart kiesers in Mississippi te kampe het. (2 x 2) (4)

3.5 Bestudeer Bron 3D.

3.5.1 Watter boodskap probeer die betoger met die teken oordra? (1 x 2) (2)

3.5.2 Wat stel hierdie foto voor oor die uitdagings waarmee Afro-Amerikaners in die 1960's te kampe gehad het? (1 x 2) (2)

3.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy verduidelik hoe Vryheidsomer rassediskriminasie en kieseronderdrukking in die Suidelike Verenigde State in die 1964 uitgedaag het. (8)

[50]

Kopiereg voorbehou

Free past papers & memos at studypapers.co.za

AFDELING B: OPSTELVRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar NIE meer as TWEE vrae uit hierdie afdeling NIE.

Jou opstel moet ongeveer DRIE bladsye lank wees.

VRAAG 4

DIE UITBREIDING VAN DIE KOUE OORLOG: GEVALLESTUDIE – VIËTNAM

Guerrilla-oorlogvoering en populêre ondersteuning vir die Viëtkong het 'n sleutelrol in die vorming van die uitkoms van die Viëtnamoorlog tussen 1962 en 1975 gespeel.

Stem jy saam met die stelling? Staaf jou argument met relevante historiese bewyse. **[50]**

VRAAG 5

ONAFHANKLIKE AFRIKA: GEVALLESTUDIE – DIE KONGO

Bespreek krities of die probleme wat die Kongo na onafhanklikheid ervaar het, hoofsaaklik die gevolg van interne faktore eerder as eksterne inmenging was.

In jou antwoord moet jy die ekonomiese, sosiale en politieke faktore oorweeg wat tot die uitdagings waarmee die Kongo te kampe gehad het, bygedra het.

Gebruik relevante historiese inligting om jou argument te ondersteun. **[50]**

VRAAG 6

BURGERLIKE VERSET VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: DIE SWARTMAGBEWEGING

Tot watter mate was die Swartmagfilosofie effektief in die aanspreek van die ongelykheid waarmee Afro-Amerikaners in die Verenigde State gedurende die 1960's en 1970's te kampe gehad het?

Staaf jou antwoord met relevante historiese bewyse. **[50]**

TOTAAL: 150

Kopiereg voorbehou

Free past papers & memos at studypapers.co.za